

ANTI-KLOVE.HU

Varázsgemmák Aphrodité ábrázolásával

Szerző: **HORVÁTH Klaudia**, IV. évfolyam (klaudia.horvath02@gmail.com)

Témavezető: **Dr. NAGY Árpád Miklós** habilitált egyetemi docens

Intézmény: PTE Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Ókori nyelvek és kultúrák,
Klasszika-filológia szakirány, Pécs

Kutatásom a római császárkori varázsgemmák szerepére, funkciójára és készítési módjára irányul. Ezeket három területen használták: a siker, az egészség és a szerelem témakörben.

Dolgozatomban a szerelem témakörére térek ki, amelynek kulcsfigurája Aphrodité. Munkám fókuszában az istennő ikonográfiai változatainak bemutatása, köztük Aphrodité Anadyomené, a tengerből kiemelkedő istennő típusa áll. Erósszal való közös megjelenése is gyakori, ezért megvizsgálom, hogy amikor Erós cselekedeteit ábrázolják ezeken, akkor vajon mitológiai történetet idéznek-e fel.

Munkám során felmerült az a kérdés, hogy Aphroditén kívül más istenek megjelenítése is alkalmas volt-e szerelmi amulettnek, valamint hogy az Egyiptomban talált varázspapiruszok szerepet játszottak-e a készítésükben, és ha igen, milyen mértékben. Ennek legfontosabb példája a "Dardanos kardja"-varázslat.

Kutatásomra alapozva levonható a következtetés, hogy léteznek történet-elmondó gemmák. Aphrodité Anadyomené ábrázolása gyakori, 23 darabot tesz ki az ismert, közel 40 Aphrodité-témájú gemma közül, köztük Erósszal fordul elő legtöbbször. Egy papiruszról ismert recept alapján a lótvuszvirágon ülő Harpokratés képe szintén alkalmas volt szerelmi amulettnek. Tizenöt olyan graeco-egyiptomi, varázspapiruszokon fennmaradt receptet ismerünk, amelyek varázsgemmák, -gyűrűk elkészítéséről szólnak, közülük három szerelmi vonatkozású recept.

Összegezve: a varázsgemmák nem ugyanúgy graeco-egyiptomiak, mint a papiruszok. A gemmákat készítő mesterek a papiruszok által meghatározott hagyományt is jelentősnek tartották, de készítésük során nem minden esetben hagytak papiruszokra.

Kulcsszavak: **római császárkor, varázsgemmák, szerelem, Aphrodité**

ANTIKOLVE.HU

Representations of aphrodite on magical gems

Author: **Klaudia HORVÁTH**, fourth-year student (klaudia.horvath02@gmail.com)

Supervisor: **Árpád Miklós NAGY**, PhD, associate professor

Institution: University of Pécs, Faculty of Humanities, Pécs

In my research, I focus on the role, the function, and the making of magical gems in the era of the Roman Empire. They were used in three different fields: success, health, and love.

In my paper, I will scrutinize the notion of love. Its key figure is Aphrodite. I will focus on the iconographical variations of the goddess, especially on the figure of Aphrodite Anadyomenē, *who rises from the sea. She is frequently represented with Erós, and because of this, I will examine if the god's representation entails mythical stories.*

The question of whether the representations of other gods were suitable in making magical gems was raised; an inquiry about the magical papyri found in Egypt and their possible role in the making of these gems was also conducted. The most important example of this is the so-called “sword of Dardanos”.

It is a plausible conclusion, based on my research, that there are “story-teller” magical gems. Aphrodite Anadyomenē was often represented: 23 out of approximately 40 known magical gems are of her, most frequently beside Erós. According to a recipe, which is preserved on a papyrus, the representation of Harpocrates, sitting on a lotus flower, was also suitable for making love amulets. There are fifteen Graeco-Egyptian recipes, preserved on magic papyri, concerning the making of magical gems or rings. Three of these recipes are in connection with love. To sum up, magical gems are Graeco-Egyptian in a different way than the papyri are. The masters, who made magical gems considered the tradition, determined by papyri, also significant, but during the making of them they did not follow their instructions in every case.

Keywords: **Roman Empire, magical gems, love, Aphrodite**